

მთავარი | სიახლეები | მართლმსაჯულების სასახლე | სტრუქტურა | მოსამართლეები | სისტემა | ბიუჯეტი | კანონმდებლობა | კონტაქტი

[«უკან»](#)

[«წინა შემდეგი»](#)

საკასაციო საჩივარი

საქმის ნომერი	ას-260-2020	კატეგორია	საოჯახო სამართლებრივი დავა
თარიღი	13/10/2021	სახეობა	სხვა სახის დავები
შედეგი	გაუქმდა და მიღებულია ახალი გადაწყვეტილება	დავის საგანი	თანამესაკუთედ აღიარება და ზიანის ანაზღაურება

გადაწყვეტილება/განჩინება

საქმე №ას-260-2020

13 ოქტომბერი, 2021 წელი,
თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:

ლევან მიქაბერიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)
მირანდა ერემაძე, გიორგი მიქაუტაძე

საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი განხილვის გარეშე

I კასატორი - ა.გ-ი (მოპასუხე)

მონინალმდეგე მხარე - ნ.გ-ი (მოსარჩელე)

II კასატორი - ნ.გ-ი (მოსარჩელე)

მონინალმდეგე მხარე - ა.გ-ი (მოპასუხე)

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 25 სექტემბრის გადაწყვეტილება

I კასატორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

II კასატორის მოთხოვნა - მოთხოვნის სრულად დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, მოპასუხისათვის საკასაციო საჩივრით მოთხოვნილი თანხის დაკისრება

დავის საგა. - თანხის დაკისრება

ა დ ნ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა ნ ი ლ ი:

1. ნ.გ-მა (შემდგომ - მოსარჩელე, აპელანტი, მეორე კასატორი, დედა) სარჩელი აღძრა სასამართლოში ა.გ-ის (შემდგომ - მოპასუხე, პირველი კასატორი, მამა) მიმართ და მოითხოვა 30 000 აშშ დოლარის დაკისრება.

სარჩელის საფუძვლები

2. მოსარჩელე და მოპასუხე რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდნენ 1996 წლის 20 ნოემბრიდან 2013 წლის 19 აგვისტომდე. ქორწინების პერიოდში მათ შეეძინათ ორი შვილი: 1997 წლის 4 მარტს დაბადებული ნ. გ-ი (შემდგომ - უფროსი შვილი) და 1999 წლის 28 სექტემბერს დაბადებული ა. გ-ი (შემდგომ - უმცროსი შვილი). მოპასუხემ მეუღლეთა საერთო ქონება განკარგა მეუღლესთან შეთანხმების გარეშე, კერძოდ, მან 2009 წლის 13 თებერვლიდან მხარეთა განქორწინებამდე მამას, ნ. გ-ს (შემდგომ - მოპასუხის მამა), ქორწინების განმავლობაში შეძენილი ქონებიდან 45 020 აშშ დოლარი გადმოურიცხა რუსეთის ფედერაციიდან საქართველოში. ამასთან, მოსარჩელისათვის მისაკუთვნებული წილი აღემატება თანასაკუთრების ნახევარს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდგომ - სსკ) 1168.2 მუხლიდან გამომდინარე, რამდენადაც დედასთან ცხოვრობდა თავიანთი ორი არასრულწლოვა. შვილი ათი წლის განმავლობაში, მეუღლეთა ცალ-ცალკე ცხოვრების დროს.

მოპასუხის შესაგებელი

3. მოპასუხემ სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ მოსარჩელისა და მოპასუხის შვილები 2011 წლიდან 2014 წლამდე ცხოვრობდნენ ხარაგაულის რაიონში, სოფელ მოპასუხის მშობლებთან, ბავშვები სწავლობდნენ რაიონის სკოლაში და მათზე ზრუნავდნენ ბებიისა და პაპის. მოპასუხე სწორედ ამიტომაც ურიცხავდა მამას თანხას 2011-2012

წლებში. ამასთან, ამავე პერიოდში რუსეთის ფედერაციაში მოპასუხესთან ერთად იმყოფებოდა მისი ძმა, მ. გ-ი და მოპასუხე მშობლებთან აგზავნიდა როგორც თავის თანხას, ისე - ძმისას და, პირიქით, ზოგჯერ ეს უკანასკნელი რიცხავდა მოპასუხის თანხას, როდესაც ამას ვერ ახერხებდა თავად მოპასუხე. შესაბამისად, რთულია იმის გახსენება გადმორიცხული თანხებიდან თუ რამდენი იყო მოპასუხის და რამდენი - მისი ძმის.

4. მოპასუხე გამუდმებით ზრუნავდა თავის ოჯახზე, მეუღლესა და შვილებზე და რუსეთის ფედერაციაში მუშაობის განმავლობაში ყოველთვის უზრუნველყოფდა მათ ფინანსურად. შვილები უკვე სრულწლოვნები არიან. უფროსი შვილი 2014 წლის შემდეგ ცხოვრობს მამასთან, თბილისში. მამის დახმარებით ემზადებოდა რეპეტიტორებთან. ამჟამად, სწავლობს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში და სწავლის საფასურს მამა უხდის.

5. მოსარჩელემ მოპასუხის მიმართ პირველად სასამართლოს სხვა ქონებათა საერთო საკუთრებად ცნობის მოთხოვნით მიმართა 2015 წლის 13 მაისს, როდესაც ითხოვა საკუთრებლოში ლიცენზირებული ბანკებიდან მოპასუხის მიერ მამისათვის გადარიცხული თანხების შესახებ ინფორმაციის გამოთხოვაც, რის საფუძველზეც, 2015 წლის 20 მაისს, სასამართლომ განჩინებით დააკმაყოფილა მისი შუამდგომლობა. 2015 წლის 28 მაისს, ბანკმა საქალაქო სასამართლოს კანცელარიაში წარადგინა შესაბამისი მიმართვა და გადახდის ქვითრები. შესაბამისად, მოსარჩელემ გადმორიცხული თანხის შესახებ ინფორმაცია შეიტყო ჯერ კიდევ 2015 წლის მაისში. შესაბამისად, გასულია სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობის საზღვარი. ვადა.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

6. სარჩელი თანამესაკუთრედ აღიარებისა და ზიანის ანაზღაურების თაობაზე, არ დაკმაყოფილდა.

7. ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება მოსარჩელემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და ფაქტობრივსამართლებრივი დასაბუთება:

8. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 25 სექტემბრის გადაწყვეტილებით - სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 12 აპრილის გადაწყვეტილება და მისი შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; მოპასუხეს დაეკისრა 12 000 აშშ დოლარის გადახდა მოსარჩელის სასარგებლოდ.

9. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ საქმის მასალებში წარმოდგენილი იყო პირდაპირი მტკიცებულება, რომელიც მიუთითებდა სადავო პერიოდში მოპასუხის სახელით მამისათვის თანხის გაგზავნის ფაქტზე. მტკიცების ტვირთი იმისა, რომ ამ პერიოდში გამოგზავნილი თანხა ეკუთვნოდა არა მოპასუხეს, არამედ მის ძმას, ეკისრებოდა მოპასუხეს, რომელმაც სასამართლოს ვერ წარმოუდგინა ამ გარემოების დამადასტურებელი ვერცერთი მტკიცებულება.

10. პალატამ არ გაიზიარა მოპასუხის მტკიცება, რომ სადავო ქონებაზე არ უნდა გავრცელებულიყო მეუღლეთა თანასაკუთრების რეჟიმი, რამდენადაც მხარეთა შორის ქორწინება ფაქტობრივად შეწყვეტილი იყო. სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, მხარეები, სადავო პერიოდში (2009-2012 წწ.) იმყოფებოდნენ რეგისტრირებულ ქორწინებაში. სსკ-ის 1158-ე მუხლი ადგენს კანონისმიერ პრეზუმფციას, რომ მეუღლეთა მიერ ქორწინების განმავლობაში შეძენილ ქონებაზე ვრცელდება თანასაკუთრების რეჟიმი. ამის საწინააღმდეგოს მტკიცების ტვირთი მოპასუხეს ეკისრებოდა, რომელმაც სათანადო მტკიცებულებებით სადავო ფაქტი ვერ დაადასტურა. აღნიშნულის საწინააღმდეგოდ კი, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით (სამოქალაქო საქმე N2/9088-15, რომელშიც იგივე მხარეები მონაწილეობდნენ), პრეიუდიციულად დასტურდებოდა, რომ, მიუხედავად მხარეთა ცალ-ცალკე ცხოვრებისა, მათ შორის არსებობდა ერთიან საოჯახო მეურნეობა და მათ მიერ განხორციელებული ქმედებები მიმართული იყო ოჯახის საერთო ინტერესებისა და კეთილდღეობისაკენ.

11. სააპელაციო პალატამ თანასაკუთრების რეჟიმი გაავრცელა არა სასარჩელო განცხადებით მოთხოვნილ თანხაზე სრულად, არამედ, მის ნაწილზე (45 000 - 21 000) 24 000 აშშ დოლარზე. პალატამ მიიჩნია, რომ 21 000 აშშ დოლარი იყო ის თანხა, რომელიც მოპასუხის მიერ გადმორიცხული თანხებიდან ხმარდებოდა მისი შვილების ინტერესებს, კერძოდ, დადგენილია, რომ 2009-2010 წლებში შვილები ცხოვრობდნენ და იზრდებოდნენ მამიდასთან, თბილისში, 2011 - 2014 წლებში კი, - ხარაგაულის რაიონის სოფელ მოპასუხის მშობლებთან. ბავშვები სწავლობდნენ სოფლის სკოლაში და მათზე ზრუნავდნენ ბებია და პაპა. უფროსი შვილი 2014 წლის შემდეგ ცხოვრობს მამასთან. 2015 წლის იგი ჩაირიცხა სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში, არ მოუპოვებია სასწავლო გრანტი და სწავლის საფასურს ყოველწლიურად იხდის მოპასუხე. სწორედ ეს პერიოდი ემთხვევა 2009-2012 წლებში, მოპასუხის მიერ თანხების რუსეთიდან გადმორიცხვას. სადავო არ არის არც ის გარემოება, რომ მოპასუხე მოსარჩელეს ბავშვების მოვლა-პატრონობაზე, 2001-2009 წლებში სისტემატურად ურიცხავდა თანხას საშუალოდ 2500 აშშ დოლარს, ანუ თვეში 208 აშშ დოლარს. ამასთან, სააპელაციო პალატამ ნაწილობრივ გაიზიარა მოპასუხის პოზიცია, რომ 2009-2012 წლებში გადმორიცხული 45 000 აშშ დოლარი მოხმარდა ბავშვების მოვლა-პატრონობასა და მათ კეთილდღეობას. თუკი მოსარჩელეს ბავშვების მოვლა-პატრონობაზე წლების მანძილზე საშუალოდ ხმარდებოდა 208 აშშ დოლარი, ბავშვების მზარდი მოთხოვნილებების გათვალისწინებით, ასევე, უფროსი შვილის უმაღლეს სასწავლებელში გამოცდების ჩასაბარებლად მომზადების კუთხით და სასწავლებელში სწავლის ღირებულების დასაფარად, ყოველწლიურად, საშუალოდ აღებული უნდა ყოფილიყო თვეში 350 აშშ დოლარი, რაც წელიწადში შეადგენდა 4200 აშშ დოლარს, ხოლო 5 წელზე - 21 000 აშშ დოლარს. შესაბამისად, პალატამ 24 000 აშშ დოლარის ნახევარი - 12 000 აშშ დოლარი მიაკუთვნა მოსარჩელეს.

12. სააპელაციო სასამართლომ დაუსაბუთებლად მიიჩნია მოსარჩელის მოთხოვნა მეუღლეთა წილის თანაბრობის საწყისიდან გადახვევის თაობაზე და მიუთითა, რომ საქმის მასალებით სსკ-ის 1168-ე მუხლის მეორე ნაწილით გათვალისწინებული წინაპირობები არ ვლინდებოდა.

13. პალატამ არც მოპასუხის შესაგებელი არ გაიზიარა ხანდაზმულობის თაობაზე და განმარტა, რომ N2/9088-15 სამოქალაქო საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე, მოსარჩელე ვერ იდავებდა გადმორიცხული თანხების თანამესაკუთრედ ცნობაზე. ვინაიდან უძრავი ქონება, რომლის თანამესაკუთრედ ცნობას ითხოვდა მოსარჩელე, გაცილებით მეტი ღირდა, ვიდრე მოცემული სარჩელით მოთხოვნილი თანხა. ამასთან, მოსარჩელე მიუთითებდა, რომ სადავო ქონება ნაწილობრივ შეძენილი იყო მოპასუხის მიერ მამისთვის 2009 - 2014 წლებში გადმორიცხული თანხებით. დადგენილია, რომ მოსარჩელემ გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან, რამდენიმე თვეში მიმართა სასამართლოს ახალი სარჩელით, რის გამოც დავა ხანდაზმულად ვერ მიიჩნეოდა.

I კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

14. ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება მოპასუხემ საკასაციო წესით გაასაჩივრა, გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების და სარჩელის სრულად უარყოფის მოთხოვნით.

15. კასატორის მტკიცებით, სასამართლომ მამისათვის გადმოგზავნილი თანხებით გამოთვალა შვილებისათვის მოხმარებული საშუალო თანხა და აღნიშნული გამოაკლო 45 000 აშშ დოლარს, რაც დაუსაბუთებელია. პირველ რიგში, გაურკვეველია, რა სტანდარტით იხელმძღვანელა სასამართლომ, როდესაც 2010-2014 წლებში გადარიცხული თანხების საშუალოდ თვეში მიიჩნია არა, მაგალითად, 500 აშშ დოლარი, არამედ - 350 აშშ დოლარი. ამ ნაწილში სასამართლოს გადაწყვეტილება ეყრდნობა მხოლოდ ვარაუდს, რომელიც შესაძლოა, არც არის პროპორციული იმ ხარჯების, რასაც თავისი შვილებისათვის ხარჯავდა მოპასუხე.

16. მართალია, სამოქალაქო კოდექსი ითვალისწინებს მეუღლეთა თანაცხოვრებისას შეძენილ ქონებაზე საერთო საკუთრების უფლებას, თუმცა მოცემულ შემთხვევაში სადავო არა ტრადიციული გაგებით ქონება, არამედ - ფული. მოსარჩელემ უტყუარად ვერ დაადასტურა ამ გზავნილების სრულად მოპასუხისადმი კუთვნილების ფაქტი. ამ უკანასკნელს არ ევალდებოდა იმის მტკიცება, რომ გადმორიცხული თანხა მისი ხელფასითა თუ სხვა სახის ანაზღაურებით მოპოვებული არ იყო.

17. სასამართლო, ერთი მხრივ, მიუთითებს, რომ მოპასუხის მხარეზე იყო ქორწინების ფაქტობრივად შეწყვეტის მტკიცების ტვირთი, რომელიც მან ვერ დაძლია, მეორე მხრივ კი - თავად მიუთითებს, რომ მეუღლეები ცალ-ცალკე ცხოვრობდნენ ბავშვები კი ბებია-ბ-ასთან იზრდებოდნენ დედის გარეშე. შესაბამისად, გაუგებარია, სასამართლომ რატომ შეაფასა ამ პერიოდში გადმორიცხული თანხა მეუღლეთა თანასაკუთრებად.

18. ასევე გაუგებარია რატომ დაუკავშირა სასამართლომ ხანდაზმულობის ვადის ათვლა მხარეებს შორის არსებულ წინა დავის დასრულების თარიღს. არასწორია მსჯელობა, რომ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე, მოსარჩელე მხარე ვერ იდავებდა გადმორიცხული თანხების თანამესაკუთრედ ცნობაზე, ვინაიდან უძრავი ქონება, რომელზეც მოსარჩელე მოითხოვდა თანამესაკუთრედ ცნობას, გაცილებით მეტი ღირდა, ვიდრე მოცემული სარჩელით მოთხოვნილი თანხა. გაუგებარია, რისი თქმა სურდა სასამართლოს ამით, უძრავი ქონების ღირებულება უფრო მეტი რომ იყო, ეს რატომ ართმევდა უფლებას მოსარჩელეს, ედავა უფრო მცირე თანხაზე ან, თუკი სასამართლო სრულად დააკმაყოფილებდა უძრავ ქონებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნას, ამ შემთხვევაში მოსარჩელეს ინტერესი დაეკარგებოდა 45000 აშშ დოლარის 2/3 მიღებაზე? ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს ხანდაზმულობის ვადის ათვლა უნდა დაეკავშირებინა გადარიცხვების დამადასტურებელი ქვითრების სასამართლოში წარდგენის თარიღისათვის.

II კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

19. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე საკასაციო საჩივარი მოსარჩელემაც წარადგინა. გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და სარჩელის სრულად დაკმაყოფილების მოთხოვნით. ამასთან, მან შეამცირა სასარჩელო მოთხოვნა და მოპასუხისათვის ნაცვლად 30 000 აშშ დოლარისა, 22 000 აშშ დოლარის დაკისრება მოითხოვა. კასატორმა გაიზიარა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მსჯელობა 2/3 ნაცვლად მოსარჩელისათვის თანასაკუთრების ნახევრის მიკუთვნების თაობაზე. ასევე, თანასაკუთრებიდან 1000 აშშ დოლარის შვილებისათვის მოხმარების თაობაზე.

20. სასამართლოს მსჯელობა მოპასუხისათვის დაკისრებული თანხის გამოთვლის კუთხით კრიტიკას ვერ უძლებს. სასამართლომ თვითონ დაადგინა, რომ შვილების მოვლა-პატრონობას ოჯახის არსებობის მანძილზე არასოდეს დასჭირვებია თვეში 208 აშშ დოლარზე მეტი, მაგრამ, რაკი უფროსმა შვილმა მხარეთა განქორწინებიდან 5 წლის შემდეგ უმალეს სასწავლებელში ჩააბარა და ამ მომენტში მამამ მისი მომზადებისა და სწავლის საფასური გადაიხადა, შვილების რჩენის თანხა 350 აშშ დოლარამდე გაზარდა. ეს თანხა უკუქცევითი ძალით სადავო პერიოდს მიაბა და მხარეთა თანასაკუთრებას გამოაკლო. ამასთან, მაქსიმუმ ორ წელიწადზე საანგარიშო თანხა სასამართლომ 5 წლამდე გაზარდა, შედეგად, 12 000 აშშ დოლარი მიაკუთვნა მოსარჩელეს. ასეთივე წარმატებით სასამართლოს შეეძლო, ნებისმიერი თანხა გამოეკლო ან დაემატებინა თანასაკუთრებაზე და ისე დაედგინა გადასახდელი თანხა. სასამართლოს მიერ თანხის ამგვარი დაანგარიშება მოკლებულია ლოგიკას, მათემატიკასა და იურიდიულ დასაბუთებულობას.

21. სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილებით დადგენილი მოცემული დავის მიმართ პრეიუდიციული ძალის მქონე ფაქტები, კერძოდ, არასწორად გამოთვალა ბავშვების მამის მშობლებთან ცხოვრების წლები, რომელთა სოფელში ცხოვრობის პერიოდი ორ კალენდარულ წელს არ აღემატებოდა (2011 წლის ივლისიდან 2013 წლის აგვისტომდე). ამასთან, შვილები მამიდასთან მხოლოდ 2010 წელს ორი თვე ცხოვრობდნენ, რაც დასტურდება წარმოდგენილი მტკიცებულებით (მამის მიერ დედისათვის ბავშვების სარჩენად

გადარიცხული თანხების წყვეტილობით), რომელსაც ვერც მოპასუხე ვერ უარყოფს. შესაბამისად, გაუგებარია, რატომ გაიზიარა სასამართლომ ამ უკანასკნელის მხოლოდ ზეპირი განმარტებები.

სამოტივაციო ნაწილი:

22. მეორე კასატორის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დასაბუთებულია, ხოლო პირველი კასატორის საკასაციო საჩივარი დაუსაბუთებელია. შესაბამისად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება უნდა გაუქმდეს და, ახალი გადაწყვეტილებით, სარჩელი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს (მოპასუხისათვის 19 900 აშშ დოლარის დაკისრების ნაწილში) შემდეგ გარემოებათა გამო:

23. სსსკ-ის 407-ე მუხლის მეორე ნაწილის მიხედვით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებული პრეტენზია გულისხმობს მითითებას იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურსამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მატერიალურსამართლებრივი ნორმების გამოყენებისა და ფაქტობრივი გარემოებების შეფასება-დადგენის თვალსაზრისით, პირველ კასატორს დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება) არ წარმოუდგენია, მეორე კასატორმა კი, ნაწილობრივ დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია წარმოადგინა.

24. მოსარჩელის მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ მისი მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძვლიან სსკ-ის 1158-ე (მეუღლეთა მიერ ქორწინების განმავლობაში შეძენილი ქონება წარმოადგენს მათ საერთო ქონებას (თანასაკუთრებას), თუ მათ შორის საქორწინო ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის დადგენილი. ასეთ ქონებაზე მეუღლეთა თანასაკუთრების უფლება წარმოიშობა მაშინაც, თუ ერთ-ერთი მათგანს ეწეოდა საოჯახო საქმიანობას, უვლიდა შვილებს ან, სხვა საპატიო მიზეზის გამო, არ ჰქონია დამოუკიდებელი შემოსავალი), 992-ე (პირი, რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია, აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი.) და 408.1 (იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოება) მუხლები.

25. მოსარჩელის მტკიცებით, მოპასუხის მართლსაწინააღმდეგო ქმედება მოსარჩელის საკუთრების უფლების ხელყოფით გამოიხატა. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ სარჩელის წარმატებულობისათვის მოსარჩელემ სსსკ-ის 102-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით უნდა დაამტკიცოს, რომ: ა. სადავო ქონება მეუღლეთა თანასაკუთრება იყო; ბ. მოპასუხემ თანასაკუთრებაში არსებული ქონება მოსარჩელესთან შეთანხმების გარეშე გაასხვისა, რამაც მოსარჩელის საკუთრების უფლების დაკარგვა განაპირობა.

26. მეუღლეთა საერთო საკუთრების წარმოშობის საფუძვლებს სსკ-ის 1158-ე მუხლი განსაზღვრავს და მტკიცების საგანში შემავალ გარემოებათა წრე შემდეგია: მეუღლეები რეგისტრირებულ ქორწინებაში უნდა იმყოფებოდნენ ერთმანეთთან; უნდა არსებობდეს მეუღლეთა საერთო ქონება. სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარჩელე და მოპასუხე რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდნენ 1996 წლის 20 ნოემბრიდან 2013 წლის 19 აგვისტომდე. სადავო 45 000 აშშ დოლარი მეუღლეთა რეგისტრირებულ ქორწინებაში ყოფნის პერიოდშია შეძენილი.

27. კასატორი აპელირებს, რომ მის მიერ მამისათვის ფულის გამოგზავნის დროს მხარეთა შორის ქორწინება ფაქტობრივად შეწყვეტილი იყო. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ მითითებული ფაქტობრივი გარემოება მტკიცების საგანში არ შედის. ჯერ ერთი, განქორწინების რეგისტრაციამდე ქორწინების ფაქტობრივად შეწყვეტის შესახებ მოპასუხეს არც შესაგებლში და არც მოსამზადებელ სხდომაზე (იხ. 25.03.2019წ. მოსამზადებელი სხდომის ოქმი) არ მიუთითებია, რაც პროცესუალურად გამორიცხავს ასეთ პრეტენზიაზე სასამართლოს რეაგირებას, ვინაიდან საქმის მომზადების სტადიის დასრულების შემდეგ ახალ გარემოებაზე მითითებას საპროცესო კანონმდებლობა (სსსკ-ის 201.4 და 219.1 მუხლები) ზღუდავს.

28. ამასთან, მოპასუხეს შესაგებლში რომც მიეთითებინა, სადავო პერიოდში ქორწინების ფაქტობრივად შეწყვეტის საფუძვლით სადავო თანხაზე მეუღლეთა თანასაკუთრების რეჟიმის გავრცელების გამორიცხვის თაობაზე, სასამართლო მას მაინც ვერ გაიზიარებდა, რამდენადაც ფაქტი, რომ მხარეთა შორის ქორწინება ფაქტობრივად 2013 წლის 19 აგვისტოს შეწყდა, მოცემულ დავაში დადგენილია პრეიუდიციულად (სსსკ-ის 106 მუხლის „ბ“ პუნქტი), კერძოდ, საკასაციო პალატა იზიარებს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნას, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 28.03.2017 წლის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებით (საქმის N2/9088-15, 6-გ-ის სარჩელისა გამო მოპასუხეების ა.გ-ის, ნ. გ-ის, შპს „ბ-სა“ და გ.ს-ს მიმართ, თანაცხოვრების პერიოდში შეძენილი ქონების განკარგვით მიღებული სარგებლიდან წილის კომპენსაციის, ალიმენტის დაკისრებისა და დამატებითი ხარჯების მონაწილეობის, ნასყიდობისა და ჩუქების ხელშეკრულებების თვალთმაქცურად ცნობის, ნასყიდობის ხელშეკრულებების მხარედ ა.გ-ის მიჩნევისა და უძრავი ქონების წილზე მესაკუთრედ ცნობის თაობაზე), რომელშიც იგივე მხარეები მონაწილეობდნენ, წინამდებარე დავის მიმართ პრეიუდიციული ძალისაა. გადაწყვეტილების პრეიუდიციულობა ორმხრივ სავალდებულო აკრძალავს გულისხმობს, რომელიც კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებით დადგენილი და დადასტურებული ფაქტების სხვაგვარად შეფასებას უკრძალავს სასამართლოს, ხოლო საქმეში მონაწილე პირებს - ამავე გადაწყვეტილებით დადგენილ ფაქტებთან და სამართლებრივ ურთიერთობებთან შედავებას, თუ სხვა საქმეში იგივე პირები ან მათი უფლებამონაცვლეები მონაწილეობენ. სამოქალაქო საქმეზე კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადგენილ ფაქტებს აქვთ პრეიუდიციული მნიშვნელობა და ისინი აღარ უნდა დამტკიცდეს ხელახლა სხვა სამოქალაქო საქმის განხილვისას, რომელშიც იგივე მხარეები მონაწილეობენ (იხ. პ. ქათამაძე, სსსკ-ის კომენტარი (რჩეული მუხლები), თბილისი, 2020, მუხ. 266, გვ.994).

29. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის კანონიერ ძალაში შესული 2017 წლის 28 მარტის გადაწყვეტილებით დადგენილია, რომ „მიუხედავად მხარეთა ცალ-ცალკე ცხოვრებისა, მოსარჩელესა და მოპასუხეს შორის არსებობდა ერთია. საოჯახო მეურნეობა და მათ მიერ განხორციელებული ქმედებები მიმართული იყო ოჯახის საერთო ინტერესებისა და კეთილდღეობისაკენ“. ამასთან, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 11 ივლისის განჩინებაში, რომლითაც მოსარჩელისა და მოპასუხის საკასაციო საჩივრები, როგორც დაუშვებელი, განუხილველად დარჩა, მითითებულია, რომ „საკასაციო პალატა უარყოფს პირველი კასატორის შედავებას ხანდაზმულობის საკითხზე და აღნიშნავს, რომ, როგორც ეს პირველ კასატორს განემართა, მეუღლეები განქორწინდნენ 2013 წლის 19 აგვისტოს, ქ. ტვერის, მოსკოვის რაიონის №6 სასამართლოს გადაწყვეტილებით. სსკ-ის 1171-ე მუხლის თანახმად, განქორწინებულ მეუღლეთა თანასაკუთრების ქონების გაყოფის თაობაზე მოთხოვნებისათვის დადგენილია ხანდაზმულობის სამწლია. ვადა. სარჩელი აღიძრა 2015 წლის 13 მაისს, სამწლია. ვადის დაცვით“. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ ფაქტის პრეიუდიციულობის შემოწმებისას საჭიროა, შეფასდეს არა მხოლოდ ფორმალურ-პროცესუალური წინაპირობები (არსებობდეს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება, რომლის სუბიექტებიც სხვა სამოქალაქო საქმეში იღებენ მონაწილეობას), არამედ, მნიშვნელობა ენიჭება ასევე ამ გადაწყვეტილებით დადგენილ ფაქტობრივი გარემოების შინაარსს - კერძოდ, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტები უნდა ამართლებდეს ამ გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილს, ანუ განსაზღვრავდეს მხარის მატერიალურსამართლებრივ უფლებებსა და ვალდებულებებს, რაც საფუძვლად დაედო გადაწყვეტილების გამოტანას (სუსგ №ს-547-510-2017, 04.05.2018წ.). მოცემულ შემთხვევაში, სასამართლოს ზემოაღნიშნული მსჯელობებიდან გამომდინარეობს, რომ მხარეები ფაქტობრივადაც 2013 წლის 19 აგვისტოს განქორწინდნენ და ეს ფაქტი მოცემული დავის მიმართ პრეიუდიციულია.

30. მოპასუხის შესაგებლის მიხედვით, ცალსახად არ დასტურდება, რომ მოპასუხის მამისათვის გამოგზავნილი სადავო თანხა სწორედ მოპასუხეს ეკუთვნოდა, რამდენადაც რუსეთში იყო მისი ძმაც და ზოგჯერ ძმის თანხესაც აგზავნიდა. მოპასუხის შედავება არასათანადო და დაუსაბუთებელია. როდესაც მოპასუხე მოთხოვნის წარმოშობის ხელისშემშლელ, საინააღმდეგო გარემოებასა თუ ფაქტებზე მიუთითებს, მანვე უნდა დაასაბუთოს და დაამტკიცოს ისინი. განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელემ წარმოადგინა ძირითადი მტკიცებულება - მოპასუხის მიერ გადმორიცხვის საბუთები, საპირისპირო მტკიცებულების წარმოადგენა, კერძოდ, რომ მოპასუხე არა საკუთარ, არამედ ძმის თანხას რიცხავდა, სწორედ მოპასუხეს ევალებოდა. მან არა მხოლოდ ვერ დაამტკიცა აღნიშნული, არამედ არც მიუთითებია, თუ თანხის რა ნაწილი იყო ძმის კუთვნილი. ზოგადი მითითება, რომ რთულია იმის გარკვევა, თუ რამდენი იყო მოპასუხის და რამდენი - მისი ძმის, აბსტრაქტული შედავებაა და ვერ გაითვალისწინება. შესაბამისად, მტკიცების ტვირთის სააპელაციო სასამართლოს მიერ არასწორად განაწილების შესახებ პირველი კასატორის პრეტენზია, კერძოდ, რომ მას არ ევალებოდა იმის მტკიცება, რომ გადმორიცხული თანხა მას არ ეკუთვნოდა, დაუსაბუთებელია.

31. რაც შეეხება სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ მეუღლეთა საერთო საკუთრების ოდენობას, მასზე ორივე კასატორი დავობს, კერძოდ, სადავო თანხის ოდენობა, რომელიც ბავშვების მოვლა-პატრონობას მოხმარდა და რომელიც 45 000 აშშ დოლარს უნდა გამოაკლდეს.

32. პალატა მიუთითებს სსკ-ის 1198.2 მუხლზე, რომელიც მშობლების მიერ ბავშვების რჩენის ვალდებულებას განამტკიცებს. დადგენილია და მხარეთა შორის სადავო არ არის, რომ მამა თავის არასრულწლოვან შვილებს მატერიალურად უზრუნველყოფდა, მათ შორის, ბებია-პაპასთან ცხოვრების პერიოდშიც. სააპელაციო სასამართლომ ბავშვების მოვლა-პატრონობისათვის თვეში 350 აშშ დოლარი განსაზღვრა, რომელშიც გაითვალისწინა მამის მიერ 2014 წლიდან უფროსი შვილის უმაღლეს სასწავლებელში გამოცდების ჩასაბარებლად მომზადებისა და სასწავლებელში სწავლის ღირებულების ხარჯებიც.

33. მოცემულ შემთხვევაში, ნაწილობრივ გასაზიარებელია მეორე კასატორის პრეტენზია, შვილების მოვლა-პატრონობის თანხის დაანგარიშებასთან დაკავშირებით, კერძოდ, პალატა მიიჩნევს, რომ ქორწინების განმავლობაში ექძენილი მეუღლეთა საერთო ქონებას ვერ გამოაკლდება განქორწინების შემდეგ ერთ-ერთი მეუღლის მიერ თუნდაც შვილების მოვლა-პატრონობისთვის გაღებული ხარჯები. ქონებაზე მეუღლეთა საერთო საკუთრების წარმოშობა, როგორც აღინიშნა, დაკავშირებულია ქორწინებასთან და საერთო ქონება ვერ შემცირდება ქორწინების შეწყვეტის შემდგომ გაღებული ხარჯებით. შესაბამისად, მეუღლეთა თანასაკუთრებას უნდა გამოაკლდეს მხოლოდ სადავო პერიოდისათვის ბავშვებისათვის გაღებული ხარჯი, უფრო კონკრეტულად კი, იმ პერიოდის, როდესაც ისინი ბებია-პაპასთან ცხოვრობდნენ და მამიდასთან დროებით იმყოფებოდნენ და არა - შემდგომ ბავშვის მომზადებისა თუ სრულწლოვანების შემდეგ სწავლის საფასურის თანხა. თავად მოპასუხეც განმარტავს, რომ თანხას მშობლებთან შვილების მოვლა-პატრონობისთვის აგზავნიდა, ვინაიდან ბავშვები მის მშობლებთან ცხოვრობდნენ, თუმცა პალატა იზიარებს მეორე კასატორის მითითებას, რომლის მიხედვით - ბებია-პაპასთან ცხოვრებისას შვილების მოვლა-პატრონობის თანხა უნდა გამოაკლდეს იმდენი, რამდენიც მათ დედასთან ცხოვრების პერიოდში ხმარდებოდათ. საქმის მასალებით დადგენილია, რომ დედასთან ცხოვრების პერიოდში მოპასუხე შვილებს საშუალოდ 200 აშშ დოლარს უგზავნიდა (იხ. ტომი I; ს.ფ. 199-378). ასევე დადგენილია და არც მოსარჩელე უარყოფს, რომ სადავო პერიოდიდან ორი წელი ბავშვები ბებია-პაპასთან ცხოვრობდნენ. შესაბამისად, პალატა მიიჩნევს, რომ მოპასუხის მიერ მამისათვის გამოგზავნილ 45 000 აშშ დოლარს უნდა გამოაკლდეს 4800 (200X24) აშშ დოლარი.

34. პირველი კასატორის პრეტენზიის მიხედვით, სასამართლოს გადაწყვეტილება ეყრდნობა მხოლოდ ვარაუდს, რომელიც შესაძლოა, არც არის პროპორციული იმ ხარჯების, რასაც თავისი შვილებისათვის ხარჯავდა მოპასუხე. პალატა მიზანშეწონილად მიიჩნევს, კიდევ ერთხელ, მიუთითოს მტკიცების ტვირთის სამართლიან და ობიექტურ გადანაწილების წესზე და განმარტავს, რომ იმ პირობებში, როდესაც სასამართლომ ბავშვების მოვლა-პატრონობისათვის გაწეული თანხის ოდენობის დადგენისას გაითვალისწინა მოპასუხის მიერ ბავშვების მოვლისათვის გახარჯების პერიოდში

გადაწყვეტილების საძიებო სისტემა
გადმოგზავნილი თანხები, სწორედ მოპასუხეს ევალუბოდა იმ ფაქტის მითითება და დამტკიცება, რომ მოპასუხემ სადავო პერიოდში ბავშვების მოვლა-პატრონობისათვის უფრო მეტიც დაიხარჯა. მოპასუხეს არ მიუთითებია, თუ მამა შვილებისათვის თვეში 200 აშშ დოლარს აგზავნიდა, მაგალითად, 2010 წელს, 2011 წელს რამ განაპირობა უფრო მეტი ხარჯი, კონკრეტულად რამდენი იყო ეს თანხა და რაში დაიხარჯა. მით უმეტეს, მოპასუხეს არ წარმოუდგენია ამ ფაქტების დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება.

35. რაც შეეხება ბავშვების მამიდასთან ცხოვრების ფაქტს, სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ 2009-2010 წლებში შვილები ცხოვრობდნენ და იზრდებოდნენ მამიდასთან. პალატა მიიჩნევს, რომ ამ ფაქტობრივი გარემოების მიმართ მეორე კასატორმა წარმოადგინა დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია. როგორც აღინიშნა, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 28.03.2017 წლის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებით (საქმის N2/9088-15) დადგენილი ფაქტები მოცემული დავის მიმართ პრეიუდიციულია. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით კი დადგენილია, რომ ბავშვები 2003 წლის ივნისიდან 2011 წლამდე ცხოვრობდნენ დედასთან, თბილისში. შესაბამისად, 2009-2010 წლებში ბავშვების დედასთან ცხოვრების ფაქტი მოცემულ დავაზე მტკიცების საგანში არ შედის, ის დამტკიცებულად მიიჩნევა. ამასთან, ასეც რომ არ იყოს, თავად მოპასუხეც შესაგებელში მიუთითებს, რომ ბავშვები 2010 წელს მხოლოდ ორი თვის განმავლობაში იმყოფებოდნენ მამიდასთან (იხ. ტომი I; ს.ფ. 187). პალატა მიიჩნევს, რომ გასაზიარებელია ბავშვების მამიდასთან დროებით - 2 თვის განმავლობაში ყოფნის ფაქტი, რომელსაც არც მოსაჩილე უარყოფს და მოპასუხის მიერ მოსარჩელისათვის გადარიცხული თანხების წყვეტაც ადასტურებს.

36. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატა მიიჩნევს, რომ სადავო პერიოდში ჯამურად 26 თვე ბავშვები არ იმყოფებოდნენ დედასთან, მათი მოვლა-პატრონობის 200 აშშ დოლარს მოპასუხე უგზავნიდა მამას. შესაბამისად, ჯამურად 5200 აშშ დოლარი უნდა გამოაკლდეს მოპასუხის მიერ მამისათვის გადმოგზავნილ 45 000 აშშ დოლარს. ამდენად, პალატა მიიჩნევს, რომ 39 800 არის მეუღლეთა საერთო საკუთრება, რომლის ნახევარი 19 900 აშშ დოლარი ეკუთვნოდ მსარჩელეს (სსკ-ის 1168.1 მუხლი).

37. სსკ-ის 1160.1 მუხლის მიხედვით, მეუღლეთა თანასაკუთრებაში არსებული ქონების განკარგვა მხოლოდ მეუღლეთა შეთანხმებითაა შესაძლებელი, მიუხედავად იმისა, თუ რომელი მეუღლე განკარგავს ამ ქონებას. მოცემულ შემთხვევაში, დადგენილია, რომ მოპასუხემ საერთო საკუთრება მეუღლის თანხმობის გარეშე მართლსაწინააღმდეგოდ განკარგა (სსკ-ის 992-ე მუხლი).

38. სსკ-ის 992-ე მუხლით გათვალისწინებული დელიქტური ვალდებულების წინაპირობებია: მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, ზიანი, მიზეზობრივი კავშირი მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასა და ზიანს შორის, ზიანის მიმყენებლის ბრალი. პირს ზიანის ანაზღაურება დაეკისრება, თუ არსებობს ზემოხსენებული ნორმით გათვალისწინებული ოთხივე წინაპირობა (გენერალური დელიქტი). პალატას დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიაჩნია, რომ დასტურდება მოპასუხის მართლსაწინააღმდეგო ქმედება - მოსარჩელის საკუთრების უფლების ხელყოფა, ზიანი. - ქონებრივი დანაკლისი, რომელიც მოსარჩელეს მიაღდა, მიზეზობრივი კავშირი მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასა და ზიანს შორის - მიღებული ზიანი. არის მოპასუხის მოქმედების უშუალო შედეგი, ზიანის მიმყენებლის ბრალი - მოპასუხემ შეგნებულად, სადავო გარიგების გაცნობიერებულად დადებით (ჩუქებით), მოსარჩელის საკუთრება ხელყო. შესაბამისად, მოპასუხე მოვალეა, მოსარჩელეს 19 900 აშშ დოლარი გადაუხადოს (მდრ. სუსგ №ას-237-222-2014, 25 სექტემბერი, 2015 წელი).

39. არ არის გასაზიარებელი მოპასუხის მოთხოვნის განხორციელების დამაბრკოლებელი - ხანდაზმულობის შესაგებელი. დადგენილია, რომ მოსარჩელემ სარჩელი აღძრა მოპასუხის წინააღმდეგ 2015 წლის 13 მაისს. სხვა მოთხოვნებთან ერთად სასარჩელო მოთხოვნებს წარმოადგენდა: 1) შპს „ბ-სა“ და მოპასუხის მამას შორის დადებული უძრავი ნივთის ნასყიდობის ხელშეკრულებისა და 2010 წლის 25 აგვისტოს მოპასუხესა და მოპასუხის მამას შორის დადებული უძრავი ქონების ჩუქების ხელშეკრულების თვალთმაქცურ გარიგებებზე ცნობა; შპს „ბ-სთან“ დადებული უძრავი ნივთის ნასყიდობის ხელშეკრულების მხარედ მოპასუხის მიჩნევა და უძრავი ქონების, 2/3 წილზე მესაკუთრედ აღიარება და 2) 2013 წლის 22 მაისს გ.ს-ასა და მოპასუხის მამას შორის 2013 წლის 22 მაისს დადებული უძრავი ნივთის ნასყიდობის ხელშეკრულების თვალთმაქცურ გარიგებებზე ცნობა, ხელშეკრულების მხარედ მოპასუხის მიჩნევა და უძრავი ქონების 2/3 წილზე მოსარჩელის საკუთრების უფლების ცნობა. ამ სასარჩელო მოთხოვნათა ფაქტობრივ საფუძვლად მოსარჩელე, მათ შორის მიუთითებდა იმაზე, რომ მოპასუხის მამას არ ჰქონდა მატერიალური შესაძლებლობა, შეეძინა მითითებული ორი უძრავი ქონება შვილის - მოპასუხის ფინანსური მხარდაჭერის გარეშე. მოპასუხის მამამ მითითებული ქონება შეიძინა მოპასუხის მიერ რუსეთის ფედერაციიდან გამოგზავნილი თანხებით. ამდენად, ქონების რეალური შემძენი იყო მოპასუხე, ხოლო ქონება - მეუღლეთა თანასაკუთრება (იხ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 28.03.2017 წლის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილება საქმეზე N2/9088-15, ტ. I, ს.ფ. 9-46). სწორედ ზემოაღნიშნულის დასადასტურებლად იმუამდგომლა მოსარჩელემ სასამართლოს წინაშე მოპასუხის მიერ მამისათვის თანხის გადმოგზავნის დამადასტურებელი მტკიცებულებების ბანკიდან გამოთხოვის შესახებ.

40. პალატა მიიჩნევს, რომ მითითებულ საქმეზე სასარჩელო მოთხოვნასა და განსახილველ სასარჩელო მოთხოვნას ერთი და იგივე საფუძველი აქვთ, ერთი და იმავე ფაქტსა და გარემოებას ეფუძნება - მეუღლის მიერ თანასაკუთრების უკანონოდ განკარგვას, კერძოდ, მამისათვის საერთო საკუთრებაში არსებული თანხის გადმორიცხვას. შესაბამისად, ეს ორი მოთხოვნა ურთიერთგამომრიცხავი მოთხოვნაა და ისინი ერთმანეთთან ალტერნატიულ კონკურენციამ არიან, რაც იმას გულისხმობს, რომ სასამართლოს მიერ პირველი მოთხოვნის დაკმაყოფილება გამორიცხავდა წინამდებარე მოთხოვნის დაკმაყოფილებას და, პირიქით, სასამართლოს მიერ წარდგენილი მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის პირობებში, მხარეს უფლება ჰქონდა წარედგინა მეორე მოთხოვნა. აღნიშნული განპირობებულია იმით, რომ მოთხოვნათა ალტერნატიული კონკურენციის შემთხვევაში, ერთ-ერთი მოთხოვნის განხორციელება აქარწყლებს იმ მოთხოვნას, რომლის მხარესაც არ წინააღმდეგობას უწევს მეორე მოთხოვნის განხორციელებას.

მირანდა ერემაძე

გიორგი მიქაუტაძე

[← უკან](#)

[«წინა შემდეგი»](#)

© 2011, საქართველოს უზენაესი სასამართლო, ყველა უფლება დაცულია.

ტექნიკური მხარდაჭერა
IDEA DESIGN GROUP

